

Pressiteade

Luxembourg, 7. november 2019

Audiitorite sõnul on ELi Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet täitnud paljud oodatud eesmärgid, kuid peaks parandama delegeeritud kuluprogrammide rakendamist

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet (INEA) täitnud alates oma loomisest 2013. aastal paljud oodatud eesmärgid. Menetlused olid üldiselt hästi korraldatud, kuid projektide valikus leiti puudujääke. Audiitorid osutavad ka riskidele seoses programmi õigeaegse rakendamisega ja puudustele tulemusalases aruandluses. INEA võiks programmijuhtimises saavutada täiendavat sünergiat, kooskõlastades ja ühtlustades menetlused kolmes enda hallatavas sektoris.

INEA asutati 2013. aastal eesmärgiga rakendada Euroopa Komisjoni nimel programme, mis toetavad taristu-, teadus- ja innovatsiooniprojekte transpordi-, energia- ja telekommunikatsioonisektorites. Talle on perioodil 2014–2020 usaldatud projektide juhtimine kogusummas 33,6 miljardit eurot, mis on ELi rakendusametite hallatavaist eelarvetest suurim. Üle 80% eelarvest moodustab Euroopa ühendamise rahastu (CEF).

„Komisjon peaks tugevdama INEA õigusraamistikku delegeeritud programmide juhtimisel,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Oskar Herics. „See on otsustava tähtsusega, et tagada ELi vahendite läbipaistvam kasutamine ja aidata täielikult kaasa üleeuroopaliste võrkude edendamise üldeesmärgile.“

Audiitorid leidsid, et INEA on täitnud oma volitustes määratletud delegeeritud ülesanded ja saavutanud paljud oodatud eesmärgid alates oma loomisest 2013. aastal. Samas ei ole INEA veel täielikult ära kasutanud tihedalt seotud poliitikavaldkondade koondumist ühe katuse alla. Audiitorid märgivad, et eelkõige võiks INEA saavutada täiendavat koostõimet ja tõhusust, kooskõlastades ja ühtlustades menetlusi kõigis kolmes tema hallatavas sektoris. INEA tööd raskendavad ka muud õigusraamistikust tulenevad piirangud, nagu ebapiisav paindlikkus personali jaotamisel, mis takistab kohandumist ülesannete vahelise kõikuva töökoormusega.

Audiitorid tegid kindlaks puudusi CEFi muidu hästi korraldatud projektide valikumenetluses. Nende tagajärjeks on projektide ebajärjekindel hindamine, eelkõige seoses kasutatud

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

valikukriteeriumide ja hindamisel antavate punktidega. Audiitorid leidsid, et puudub süstemaatiline seos välisekspertide soovitude ja komisjoni valitud projektide lõpliku nimekirja vahel, ning välisekspertide hinnangust kõrvalekaldumise põhjuseid ei dokumenteerita selgelt. Nii oli see näiteks CEFi 14 transpordiprojekti puhul (kogusumma umbes 0,7 miljardit eurot), mida väliseksperdid olid soovitanud mitte rahastada.

Audiitorid hoiatavad ohu eest, et CEFi programmi ei rakendata täielikult. Kuna projektikonkurse ei kavandata mitme aasta kaupa, esitati mõned projektid liiga vara ja nende valmidusaste ei olnud piisav, kui nad välja valiti. See selgitab osaliselt, miks projekte viivitustega ja poolikult ellu viidi. Audit näitas, et 2019. aasta jaanuariks ehk perioodi viiendaks aastaks oli välja makstud vaid umbes 23% projektidele algselt eraldatud vahenditest. Kuna periood 2014–2020 on lõpule jõudmas, tekib audiitorite hinnangul oht, et eelolevatel kuudel sagenevad märgatavalt makseviivitused, assigneeringute vabastamine ja vahendite tagasikandmine, jättes liiga vähe aega vahendite ümbersuunamiseks teistele projektidele. See on seda tõenäolisem, et INEA poolt ajakavast mahajäänud projektide suhtes võetavad parandusmeetmed ei kõrvalda neid riske täielikult.

Audiitorid juhivad tähelepanu ka puudustele CEFi tulemusraamistikus. Praegu keskendub projektide seire peamiselt väljunditele ega hinda tulemusi, nagu ajasääst või liiklussageduse suurenemine. Seetõttu puudub selge teave selle kohta, kas ja kuidas aitavad ELi kaasrahastatavad projektid programmi eesmärke saavutada ja mõjutavad majanduse arengut.

Oma leidude põhjal esitavad audiitorid mitu soovitusi, et aidata Euroopa Komisjonil ja INEA-l

- parandada kolme INEA hallatava sektori vahelist võimalikku koostoimet;
- tugevdada õigusraamistikku, et võimaldada delegeeritud programmide paindlikumat juhtimist;
- tagada projektide valikumenetluste suurem ühtlustatus ja läbipaistvus;
- sätestada paremad tingimused programmi õigeaegseks rakendamiseks;
- tulemusraamistik ümber kujundada, et projektide tulemusi paremini jälgida.

Toimetajatele

INEA loodi 2013. aastal, kui tegevuse lõpetas Üleeuroopalise Transpordivõrgu Rakendusamet (TEN-T EA), mis oli juhtinud perioodi 2007–2013 TEN-T programmi. INEA haldab 93% Euroopa ühendamise rahastu kogueelarvest ja 7% programmi „Horisont 2020“ eelarvest. INEA hallatava eelarve kogumaht on üle 33 miljardi euro. Nendest kahest programmist kaasrahastatakse ligi 2000 projekti INEA portfellis. Ajavahemikus 2014–2018 korraldas INEA 59 projektikonkurssi ja 2272 toetuskõlbliku projektitaotluse hindamise.

Eriaruanne nr 19/2019: „INEA tegevus on kasu toonud, kuid Euroopa ühendamise rahastu puudustega tuleb tegeleda“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles. 2020. aastal kavatakse kontrollikoda avaldada eriaruande ELi piiriüleste transpordi juhtalगतuste taristute kohta.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõttingrühmade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitudest viiakse ka ellu.

Pressikontakt kõnealuse aruande jaoks

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47502 / Mobiil (+352) 691 551 502